

MAASEUTUPOLITIikka
LANDSBYGOSPOLITIK

MATKAILU JA VAPAA-AJAN ASUMINEN VOIVAT VAHVISTAA ALUETALOUKSIA

Matkailu ja vapaa-ajan asuminen mahdollisuuksia niin isoille kuin pienemmillekin kunnille

Matkailu ja vapaa-ajan asuminen mahdollistavat etenkin maaseutualueille tulojen, työllisyyden ja kehityksen ylläpitämisen ja luomisen. Samalla matkailu ja vapaa-ajan asuminen voivat kannustaa monipuolistamaan aluetaloutta. Etätyön lisääntyminen on yksi tekijä, joka edistää mahdollisuuksia monipaikkaiseen asumiseen ja sitä myötä myös uusiin taloudellisiin vaikutuksiin. Matkailulla ja vapaa-ajan asumisella on kuitenkin myös haasteensa liittyen muun muassa ympäristöön ja laajemmin kestävyys. Lisäksi esimerkiksi matkailun ja vapaa-ajan asumisen sesonkiluonteisuus voi luoda omat haasteensa.

Matkailu tuo suoria tuloja etenkin majoitus- ja ravitsemustoimintaan sekä vähittäiskauppaan

Usein suuri osa matkailijoiden ja esimerkiksi mökkiläisten kulutuksesta matkakohteessa kohdistuu hotelleihin, ravintoloihin sekä vähittäiskauppoihin. Lisäksi muillekin palvelualueille kohdistuu usein ostoja muun muassa tapahtumien, liikkumisen tai muun kulutuksen kautta. Näin ollen pelkästään jo matkailun suora vaikutus kohdistuu monille toimialoille.

Matkailu edistää kerrannaisvaikutusten kautta lukuisia eri aloja

Kerrannaisvaikutus voi olla tapauksesta riippuen esimerkiksi noin kolmanneksen suorasta vaikutuksesta tai joissain tapauksissa ja laskentatavasta riippuen jopa suoraa vaikutusta suurempi. Tämä vaikutus kohdistuu yleensä useille eri toimialoille. Esimerkiksi ravintolat tarvitsevat matkailijoille tarjottaviin ruoka-annoksiin elintarvikkeita, joten myös elintarviketeollisuuteen ja alkutuotantoon kohdistuu välillinen vaikutus. Lisäksi matkailusta saaduilla palkkatuloilla ostetaan tuotteita ja palveluita, mikä aiheuttaa ns. johdettuja vaikutuksia.

MAASEUTUPOLITIikka
LANDSBYGOSPOLITIK

SUORA VAIKUTUS	•Matkailijat ostavat tuotteita tai palveluita (mm. majoitus-ravitsemistoiminnan tai vähittäiskaupan toimijoilta)
VÄLILLINEN VAIKUTUS	•Matkailutuloa saavat yritykset ostavat tavaroita ja palveluita (mm. elintarviketeollisuus)
JOHDETTU VAIKUTUS	•Matkailusta saaduilla palkkatuloilla ostetaan tavaroita ja palveluita (mm. terveyspalvelut)

Kestävyys, vastuullisuus ja luontoarvot tärkeitä

Etenkin viime vuosina matkakohteiden kestävyys, vastuullisuus ja luontoarvot ovat nousseet tärkeiksi valintakriteereiksi matkojen ja matkakohteiden valinnoissa. Niin kansallisia kuin alueellisiakin kestävä matkailun strategioita on tehty asian edistämiseksi. Arvot näkyvät toimijoiden valinnoissa ja sitä myötä heijastuvat laajemmin aluetalouteen. Kestävyyteen ja vastuullisuuteen tähtäävien valintojen aluetaloudellisia vaikutuksia ei kuitenkaan ole juuri tutkittu.

Huomioita

- Matkailun mahdollisuudet vaihtelevat alueittain. Kylissä, kunnissa, seutukunnissa ja maakunnissa voi pohtia matkailun ja vapaa-ajan asumisen aluetaloudellisia mahdollisuuksia juuri omalle alueelle.
- Kehitettäviä kohteita maaseutualueiden matkailun ja vapaa-ajan asumisen edistämiseksi voivat olla muun muassa:
 - luonnon virkistyskäytön ja luonnon hyvinvointipalvelujen edistäminen
 - markkinoinnin parantaminen
 - etätyömahdollisuuksien parantaminen
- Pienilläkin toimenpiteillä voi olla selviä vaikutuksia alueen talouteen ja työllisyyteen.
- Myös erilaisten matkailun kestävyteen tähtäävien valintojen aluetaloudellisia vaikutuksia olisi tärkeää tutkia ja huomioida päätöksenteossa.

MAASEUTUPOLITIikka
LANDSBYGGSPOLITIK

Matkailun ja vapaa-ajan asumisen aluetalousarviointeja:

- [1] [Taide- ja kulttuurifestivaalien aluetaloudelliset mekanismit. Aluetalousvaikutusten mittaamisen haasteet ja mahdollisuudet \(2022\)](#)
- [2] [Matkailun aluetaloudelliset vaikutukset Posiolla \(2021\)](#)
- [3] [Matkailun aluetaloudelliset vaikutukset Sallassa \(2021\)](#)
- [4] [Alueellinen matkailutilinpito: Matkailun alueelliset talous- ja työllisyysvaikutukset 2017–2018 \(2020\)](#)
- [5] [Kevään 2020 toimialojen näkymät: Matkailuala \(2020\)](#)
- [6] [Matkailullisen vapaa-ajanasumisen aluetaloudelliset vaikutukset: Hyrynsalmi, Kuhmo, Sotkamo ja Suomussalmi \(2020\)](#)
- [7] [Matkailun aluetaloudelliset vaikutukset Suomussalmella \(2020\)](#)
- [8] [Matkailun talous- ja työllisyysvaikutukset 2017–2018 \(2020\)](#)
- [9] [Tenojoen lohen aluetaloudelliset vaikutukset ja kalastusmatkailun kehittäminen \(2020\)](#)
- [10] [Taide- ja kulttuurilaitokset osana Jyväskylän kehitystä ja hyvinvointia \(2019\)](#)
- [11] [Matkailun välittömät tulo- ja työllisyysvaikutukset Tunturi-Lapissa vuonna 2017 \(2019\)](#)
- [12] [Toimialaraportit: Matkailu \(2019\)](#)
- [13] [The economic impact of tourism in Central Finland: a regional input–output study \(2018\)](#)
- [14] [Etelä-Savon vapaa-ajan asumisen aluetaloudelliset vaikutukset nykytilanteessa ja tulevaisuuden skenaarioissa \(2018\)](#)
- [15] [Kulttuurifestivaalien aluetaloudelliset vaikutukset Pohjois-Pohjanmaalla \(2018\)](#)
- [16] [Matkustajamerenkulun valtiontukimäärää vastaavan tulon laskennalliset tulo- ja työllisyysarviot matkailuliiketoiminnalle: panos-tuotostarkastelu \(2018\)](#)
- [17] [Matkailun aluetaloudelliset vaikutukset Oulussa \(2016\)](#)
- [18] [Matkailun aluetaloudelliset vaikutukset: Rokua Geopark –alue \(2016\)](#)
- [19] [Matkailun aluetaloudelliset vaikutukset: Hyrynsalmi ja Puolanka \(2016\)](#)
- [20] [Pitävä ote kulttuuritoimintojen aluetaloudellisista vaikutuksista ja merkityksistä? Tapauksena Seinäjoen rytmimusiikkiklusteri \(2016\)](#)
- [21] [Matkailun tulo- ja työllisyyselvytys Pohjois-Savossa 2013 \(2015\)](#)
- [22] [Metsähallituksen metsästys- ja kalastuslupa-asiakkaiden rahankäytön aluetaloudelliset vaikutukset ja menetelmien vertailu \(2015\)](#)

Julkaisujen otsikot toimivat linkkeinä –
klikkaa ja tutustu alkuperäisiin julkaisuihin!